

UNIVERSITAT CATALANA

ESCUOLA MUNICIPAL DE MÚSICA
BIBLIOTECA

PUBLICACIÓ QUINZENAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE POUR S. D. N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 26 de febrer de 1934

Claustre universitari

Any II.-Número, 20

40 cèntims

ESTUDIE
IDIOMAS
en

BERLITZ

BARCELONA

PELAYO 58 · TEL. 15992 · BARCELONA

The advertisement features a central illustration of a man in a dark suit and white shirt, holding a book labeled 'BERLITZ'. He stands behind a large, stylized globe that shows various city names including BRUSSELS, BERLIN, MOSCOW, PARIS, BARCELONA, ROMA, and CONSTANTINOPLE. The globe is set against a background of a city skyline. The text 'ESTUDIE IDIOMAS en' is at the top, 'BERLITZ' is in large bold letters in the middle, and 'BARCELONA' and 'PELAYO 58 · TEL. 15992 · BARCELONA' are at the bottom.

UNIVERSITAT CATALANA

PUBLICACIÓ QUINZENAL ADHERIDA A LA "FÉDÉRATION UNIVERSITAIRE INTERNATIONALE POUR S. D. N."

Redacció i Administració: UNIVERSITAT

Barcelona, 26 de febrer de 1934

En l'inici de la futura Universitat de Catalunya

pel Dr. P. Bosch Gimpera

ESTEM als començos d'una nova etapa de la vida universitària de Catalunya, esperem també que d'una nova etapa de la cultura catalana. Els anhels de molts anys, els ideals i les campanyes per l'autonomia de la Universitat i per la integració d'aquesta dintre de la vida espiritual de Catalunya han cristal·litzat en l'Estatut de la Universitat, com els ideals de llibertat que es formaren al caliu de la Renaixença, després d'un segle cristal·litzen en l'Estatut de Catalunya.

Els homes de 1833 tingueren, també, un ideal universitari: tornaren la Universitat a Barcelona després del desterrament de Cervera i aviat els seus més egregis professors, Bergnes de les Cases, Milà i Fontanals, Rubió i Ors, Martí d'Eixalà o bé altres persones associades a les tasques universitàries com Pau Piferrer i Pelai Briz es destaquen entre les primeres figures del Renaixement català. La Catalunya d'avui fou, doncs, forjada, a la vegada que pels poetes, els historiadors i els artistes, pels Universitaris. I la tradició no s'estrónca mai: Llorenç i Barba, Duran i Bas, Rubió i Lluch, Pompeu Fabra. Però, com les altres universitats espanyoles, la nostra caigué en l'anquilosament burocràtic, en la pedanteria retòrica, en la ineficàcia d'un tipus inspirat en la universitat napoleònica, en contradicció amb les corrents universitàries europees, mantenint per imposició centralista la organització de la llei del 57 que ofegava tota iniciativa i tot esperit de reforma.

Aquest, però, sorgí malgrat tot. El que a altres llocs d'Espanya feien fermentar els homes que s'agruparen en torn del venerable Francesc Giner de los Rios, a casa nostra ho aconseguí l'esperit patriòtic. La lluita per la llibertat de Catalunya forjà l'ideal de l'autonomia universitària de la generació de Prat de la Riba, que plantejà al Senat espanyol Fargas i que produí el moviment del primer congrés universitari català. D'aquest en sortiren els Estudis universitaris catalans i les càtedres lliures de les disciplines referents als diferents aspectes de la cultura catalana: llengua, literatura, història, dret, art, catalans. La incomprensió dels polítics centralistes i —perquè no dir-ho també?— de la mateixa universitat burocratitzada negà hostatge dintre del clos universitari

als nous ensenyaments. Això sembla crear un divorci entre Catalunya i la seva Universitat que semblava viure a l'esquena d'ella. Es forma un ambient de desinterès pels problemes universitaris, quan no d'hostilitat per la institució oficial. S'intenta un altre tipus d'universitat enfront d'aquella, condemnada a la ineficàcia per la manca d'estat legal i per la improvisació.

A la fi al si de la mateixa Universitat oficial s'inicia un moviment vigorós per la reforma que es plantejà al II Congrés universitari català i una nova tàctica i un nou ideal acaba per imposar-se: la transformació de la universitat pels seus mateixos homes per tal d'aconseguir, amb un règim d'autonomia, la modernització dels nostres ensenyaments i la seva integració dintre de la cultura catalana. Aquesta nova tàctica devé poc a poc fecunda i acaba per fer triomfar els nous ideals: s'aixeca sensiblement el nivell científic, es planteja el problema de la investigació, es realitzen assaigs de seminaris, es va creant un utilatge de treball i una organització moderna, tant com és possible dintre de la llei i àdhuc al marge d'ella.

Els temps, a la fi, han canviat. Com que el moviment polític català ha fet possible una nova concepció de l'Estat i ha imposat un règim d'autonomia de Catalunya, el moviment per la reforma universitària i per la catalanitat de la Universitat de Barcelona, en promulgar-se l'Estatut i restaurar-se la Generalitat, porta també a un nou tipus d'Universitat autònoma que ara anem a realitzar. Representa aquest l'ideal acomplert? Sens dubte, no per a molts, com l'autonomia de Catalunya està lluny de satisfer plenament els ideals de llibertat del nostre poble. Dintre de l'actual autonomia universitària podem, però, crear una Universitat eficient que sigui la llar de la cultura de la nova Catalunya, incorporada plenament a aquesta i a les corrents més amples i generoses de la cultura universal.

Que tots els universitaris, professors i escolars, sapiguem comprendre la transcendència i la responsabilitat del moment. Tots tenim un lloc d'honor que no hem de desertar: situats en una cruïlla històrica cal que sentim la necessitat imperiosa d'actuar serenament, però a la vegada amb fretura per a no malaurar la possibilitat que se'ns dona per a que bastim els fonaments de la futura institució universitària, que haurà d'ésser d'una gestació complexa i laboriosa.

Però que Catalunya compregui també que no pot restar en una actitud merament espectant. La Universitat serà el que Catalunya vulgui que sigui i sols podrà florir si troba en ella un apoi generós i entusiasta. Assistència espiritual i efusiva i amplitud de mitjans materials. L'esforç que cal fer per la creació de la nova Universitat ha d'ésser de tots: dels universitaris, dels poders públics, de tot el poble. La Universitat no pot viure sols com un organisme d'Estat: per generós que aquest sigui no arribarà mai a dotar la Universitat de tot el que li cal. Com a tot el món, la Universitat ha d'ésser atesa també pel poble: penseu en les Universitats angleses dotades de fundacions riques en mitjans econòmics i a la vegada del respecte a la dignitat de la seva tasca.

Així treballarem per a tenir una Universitat en la que tota inquietud humana, tot progrés científic hi tingui cabuda i en què recollim tots els valors de Catalunya, oberta a tots, sense privilegis d'estament, ni mediatitzacions polítiques, amb un constructiu sentit de llibertat i d'eficàcia, engranada amb tots els ordres de l'ensenyament, fent arribar la seva influència a tots els recons del territori català i aspirant a aportar la seva contribució, modesta o considerable, a la cultura humana.

«Les Amis de l'unité morale de l'Europe»

Un manifeste des Intellectuels Catalans en 1914

par Oliver-Brachfeld

Docteur-en-lettres diplôme d'Études Supérieures
de l'Université de Paris

I

Voilà bien vingt ans que la guerre la plus horrible que l'Humanité ait jamais connue s'est déclenchée; les seize longues années qui viennent de s'écouler depuis l'Armistice pourraient donc sembler suffisantes pour que l'on écrive son histoire, decouvre ses origines, analyse ses causes et ses conséquences. Grand nombre d'écrivains de tous les pays se sont attaqués en effet à cette dure besogne, et nous vîmes se déferler sur le lecteur attentif tout un afflux de littérature de guerre: romans, «documents humains», documents d'ordre diplomatiques et militaires, rapports des services d'espionnage, lettres de guerre des tombés à ce qu'on appelle le «champ d'honneurs», photographies interdites par la censure, etc. Il ne nous semble manquer de cette immense collection qui embrasse depuis peu de temps même de différents «reportages» illustrés (!) sur «la vie sexuelle de la grande guerre» et la description des horreurs de la vie des prisonniers de guerre, qu'un seul chapitre, non certes pas le moins intéressant: celui qui concernerait l'*histoire morale de la guerre*, en y comprenant tout aussi bien l'étude scientifique de l'influence exercée par les événements guerriers tant sur la vie des peuples qui y participaient, comme sur celle des pays neutres, dont l'Espagne et la Catalogne.

L'année passée encore, la France a décorée une espionne qui traversa à plusieurs reprises les Pyrénées qui séparent la Catalogne de la République voisine; qui décorera donc ceux qui savaient se dévouer, dès le début de la Guerre, au service de la cause européenne? Faute d'intérêt, hélas! pour de telles questions dans les cercles officiels qui pourtant se vantent de leur esprit pacifiste, il nous paraît bien nécessaire qu'au moins les intellectuels de tous les pays se souviennent de ces peu nombreux «clercs qui n'ont pas trahi»: un Nicolai, un Romain Rolland (quoiqu'en dise M. Julien Benda) un B. Russell, pour ne citer que quelques-uns des plus connus et des plus remarquables.

C'est dans ce dessein qu'une nouvelle revue dont le deuxième numéro vient de paraître à Barcelone, la capitale catalane qui a vu naître le périodique d'antan *El Europeo*, la revue *Europa* vient de publier en première page un bien curieux manifeste des *Amis de l'Unité morale de l'Europe*, groupe d'intellectuels catalans qui s'est constitué pour une activité non moins idéaliste que courte et précaire, au début de la Guerre. Le vaillant livre de R. Rolland, *Au-dessus de la mêlée*, a recueilli en son temps cet intéressant document qu'*Europa* fait sans doute bonne oeuvre de republier aujourd'hui sous le titre *Pages européennes, pages oubliées*. Cependant, si pour des

motifs qu'il n'est pas trop difficile de comprendre, on n'a voulu accompagner d'aucune note explicative, d'aucune observation ou commentaire ce petit document, témoin d'un esprit nettement et consciemment européen dans cette Catalogne que ses ennemis aiment à présenter sous un aspect anti-européen, il ne sera sans doute pas superflu de rappeler ici l'histoire sommaire de ce manifeste et les péripéties qui ont suivi sa publication.

Voici d'abord le texte de ce document, publié dans le quotidien catalan *La Veu de Catalunya*, de Barcelone, et reproduit quelques temps après dans *Le Journal de Genève* qui signale comme traducteur M. Romain Roland en personne. (*)

Manifeste des AMIS DE L'UNITÉ MORALE DE L'EUROPE

Aussi loin de l'internationalisme amorphe que de tout localisme étroit, un groupe d'intellectuels s'est constitué à Barcelone, «pour affermer leur croyance irréductible en l'unité morale de l'Europe» et pour servir cette croyance, autant que le permet le tragique étouffement des circonstances actuelles.

La principe dont nous partons est que la terrible guerre qui déchire aujourd'hui le coeur de notre Europe constitue, par définition, «une guerre civile».

Une guerre civile ne veut pas dire précisément une guerre injuste. Mais alors il faut qu'elle soit justifiée par un conflit entre de grands intérêts idéaux. Et si l'on désire le triomphe de l'un d'eux, ce doit être pour la totalité de la république européenne et pour son bénéfice général. Il ne peut donc être permis à aucun des partis aux prises

de travailler à la destruction complète de l'adversaire. Il est encore moins légitime de partir de la criminelle hypothèse qu'un quelconque des partis se trouve déjà exclu, de fait, de la communauté supérieure.

Et pourtant nous avons eu la douleur de voir ces assertions admises, propagées avec furie, et pas toujours dans les milieux vulgaires, ni par des voix dépourvues d'autorité. Durant trois mois, il a paru que notre idéal européen faisait naufrage. Mais une réaction commence à se dessiner. Mille indices nous assurent qu'au moins dans l'ordre de l'esprit les vents vont s'apaiser et que bientôt renaîtront dans les meilleures consciences les valeurs éternelles.

Nous nous proposons de collaborer à cette réaction, de contribuer à la faire connaître et, dans la mesure de nos forces, à la faire triompher. Nous ne sommes pas seuls. Nous avons avec nous, dans tous les lieux du monde, les aspirations ardentes des esprits clairvoyants et les vœux tacites des milliers d'hommes de bonne volonté, qui, par-dessus leurs sympathies et leurs préférences personnelles, savent rester fidèles à la cause de cette unité morale.

Et nous avons surtout, dans les lointains de l'avenir, l'appréciation des hommes qui demain, jugeront bonne l'oeuvre modeste à laquelle nous nous vouons aujourd'hui.

Pour commencer, nous nous efforçons de donner la plus grande publicité possible à la notice de tous les faits, déclarations et manifestations se produisant dans les pays belligérants comme dans les pays neutres où se révèle un effort pour faire revivre un sentiment de synthèse supérieure et d'altruisme généreux.

(*) Il est pourtant possible que cette traduction soit due à M. Fabra Ribas.

Plus tard, nous pourrions agrandir notre action et la mettre au service de nouvelles entreprises.

Nous ne demandons rien de plus à nos amis, à notre presse, à nos concitoyens: qu'un peu d'attention pour ces palpitations de la réalité, un peu de respect pour les intérêts d'une humanité supérieure, un peu d'amour pour les grandes traditions et les riches possibilités de l'«Europe une».

Barcelone, 27 novembre 1914.

Eugení d'ORS, membre de l'Institut Català; *Manuel de MONTOLIU*, écrivain; *Aureli RAS*, directeur de la revue «Estudio»; *Agustí MURUA*, professeur à l'Université; *Telesfor de ARANZADI*, professeur a l'Université; *Miquel S. OLIVER*; *Joan PALAU*, publiciste; *Pau VILA*, directeur du Collège «Mont d'or»; *Enric JARDI*, avocat; *E. MESSEGUER*, publiciste; *Carme KARR*, directrice de la «Residencia de estudiantes El Hogar»; *Esteve TERRADES*, membre de l'Institut Català; *Josep ZULUETA*, membre du Parlement; *R. JORI*, écrivain; *E. DURAN REYNALS*, bibliothécaire de la «Biblioteca de Catalunya»; *Rafael CAMPALANS*, ingénieur; *J. M. LOPEZ-PICÓ*, écrivain; *R. RUCABADO*, écrivain, *E. CUELLO CALON*, professeur de l'Université; *Manuel RAVENTÓS*, professeur de la «Escuela de funcionarios»; *J. FARRAN MAYORAL*, écrivain; *Jaume MASSÓ TORRENTS*, membre del'Institut Català; *Jordi RUBIÓ BALAGUER*, directeur de la «Biblioteca de Catalunya».

(Traduit de l'espagnol par R. R.)

De: *Journal de Genève*, 9 janvier 1915.

Universitaris catalans

UNIVERSITAT CATALANA

és la vostra Revista

Revistes

Zeneva-Haag. — Praga — Organ de la Svzn vysokosholskych sdruzeni pro spolecnost náradu v. R. C. S. (Agrupació Universitària pro S. d. N. de la República Txecoslovaca). Número 1.

Ens plau de remarcar l'aparició de aquesta Revista dels nostres entusiastes companys en la lluita per la pau de l'Agrupació Txecoslovaca i li desitgem una llarga i brillant existència.

Jeunesse Chinoise. — Louvain — Número 107-108, corresponent als mesos de novembre i desembre de 1933.

Europa. — S'anuncia per a molt aviat el segon número de la revista internacional «Europa», que dirigeix el nostre estimat i il·lustre amic i col·laborador Dr. Oliver Brachfeld. Ho celebrem i l'esperem amb gran interès.

La Tribune des Jeunes. — Organ de la Unió Universitària Polonesa d'Entesa Internacional «Líga», amb un interessant sumari d'actualitat mundial.

Catalunya. — La simpàtica Revista dels catalans de Buenos Aires. Rebem a la nostra Redacció els darrers números de l'any 1933, que representen una bella mostra dels esforços i del fervor patriòtic dels catalans absents de la Pàtria.

Balmes. — La Revista dels estudiants de l'Institut Balmes. Apareix en la seva major part en llengua castellana, cosa ben de dordre. Corresponem a la seva salutació i fem vots per a que faci llarga via.

Bayerische Hochschulzeitung. — Portantveu de l'Associació d'Estudiants de Munic.

ESTUDIS POLÍTICS

El "germanisme" i la cultura occidental

A través de la història i de la cultura alemanyes veiem una línia vital constant, a la qual anomenem «germanisme».

D'aquest «germanisme», tot i reconeixent-ne les seves valuoses aportacions, cal dir que ha estat moltes vegades negatiu i destructor. Quan ha estat precis acabar amb deixalles de civilitzacions superades, aleshores sí que ha prestat un servei eminent a la causa europea, però en circumstàncies normals ha actuat moltes vegades com a perturbador; avui que l'anarquia és a la porta, que les mentalitats més nobles de l'època defensen heròicament el patrimoni clàssic cristià que hem rebut dels nostres passats, aquest «germanisme» esdevé particularment perillós pel seu anti-occidentalisme característic.

En aquest breu comentari tractarem de subratllar l'esmentada línia vital germànica a través d'uns fets històrics i culturals remarcables i de posar a la consideració dels nostres lectors el perill que representen per a la cultura occidental les vel·leïtats orientalistes que senten alguns pensadors europeus contemporanis, tals com Keyserling, Romain Rolland, Spengler, etc.

Quan Henri Massis va publicar la «Défense de l'Occident», un intel·lectual català cregué aquesta defensa desplaçada, ja que —deia— ningú no ha pensat a atacar l'Occident. Tal opinió, aleshores imprudent, és avui inadmis-

sible. Ara ja tothom s'ha donat compte de la lluita propera entre la civilització i la barbàrie i molts veuen clarament aquell «cercle del capitalisme que es va tancant i que ens ofegarà si no el trenquem», de què parla Chesterton.

A desgrat de les afirmacions que anem a fer no creiem que puguin títllar-nos de nacionalisme intel·lectual. No compartim l'opinió extrema de Massis, Jaques Rivière, etc., enfront de l'Alemanya. Estem persuadits que els intel·lectuals i els homes d'acció ortodoxes d'aquell Estat sabran incorporar-lo el dia de demà, superada la folia nazi, a l'exèrcit dels defensors de l'Occident.

I, ara, entrem a l'estudi de la qüestió.

* * *

A les darreries del segle IV la lluita entre el cristianisme i el paganisme semblava tocar a la seva fi. Els emperadors cristians havien elevat la seva religió a oficial i dictaven prohibicions contra el culte pagà; però les deixalles de paganisme no havien quedat escombrades definitivament.

Encara l'Escola restava fidel a l'antiga religió; les polèmiques entre cristians i pagans a l'entorn dels culpables de la ruïna de l'Imperi, es mantenien fermes a desgrat de llur bizantinisme.⁽¹⁾ Els barbres, els pobles germànics, eren a la porta i Honori féu assassinar Estilicó (408), el general triomfador de Alaric; «la causa de la civilització, alesh-

(1) Vegeu Gaston Boissier, «La fin de paganisme».

hores—escriu J. S. Reid,⁽²⁾—era perduda a l'Occident». Tot seguit vingué la caiguda de Roma i la gent cregué arribada la fi del món, el caos. «Pero—escriu Balmes⁽³⁾—del caos ha sortit la llum i la vida. Ni la barbàrie dels pobles que van inundar aquestes regions (es refereix a Occident) i que varen assentar-se en elles... aconseguiren ofegar la llavor d'una civilització rica i fecunda». Però amb el caos desaparegué definitivament el paganisme; i aquest és un servei que feren a Europa—inconscientment, negativament, si voleu—els pobles germànics.

En l'Edat Mitjana, «en aquell temps en què la unitat humana tant en el llinatge com en la creença, com en la ciència resplendeix meravellosament amb homes com Sant Tomàs, el Beat Ramon Llull i l'Alighieri»⁽⁴⁾; els reis germànics lluiten contra el Papat i són els que donen la primera batalla al poder que mantenia la cohesió europea. Enric IV (1057)—que a la fi tingué de anar a Canosa—, Frederic I, el Barbarroja—que es sotmeté al Papa a Venècia l'any 1177—i Frederic II—a qui el Dant en la *Comèdia*, col·loca a l'infern—feren impossible la concòrdia entre el Pontificat i l'Imperi, somniada per Lleó III i Carlemany.

Però aquestes lluites sols pogueren afeblir la unitat política europea; per a destruir-ne la unitat de pensament i de creença fou precisa una nova intervenció germànica: el Protestantisme. El mal que la Reforma féu en aquest sentit sols avui el veiem clarament; llegiu-ho en aquest fragment d'un testimoni de major excepció, Rabindranath Tagore⁽⁵⁾: «En la vigorosa joventut de Europa (es refereix a l'Edat Mitjana) les forces espirituals i temporals varen

actuar fermament sobre la seva naturalesa i en feren una personalitat moral. L'Europa deu tota la seva grandesa dintre de la humanitat a aquest període de disciplina de l'home en tota la seva integritat humana». Avui veiem clarament que «el Protestantisme—com diu el Bisbe Torras⁽⁶⁾—ha estat el gran corruptor de la comunitat dels pobles cristians introduint la divisió en la sublim unitat humana, fent de cada cristià una unitat independent, de cada home una església»; i recordeu els beneficis passats i els que ens reportaria aquella unitat «si un dia estigués destinada Europa—com escriu Balmes⁽⁷⁾—a sofrir novament un espantós i general trastorn, o per un desbordament universal de les idees revolucionàries, o per una irrupció violenta del pauperisme sobre els poders socials i sobre la propietat, o per aquest colós que s'aixeca al Nord, en un tron plaçat entre neus eternes (Rússia)... potser es veuria... el poder d'aquesta unitat proclamada i sostinguda pel Catolicisme, aleshores recordant l'Edat Mitjana es palesaria una de les causes de la feblesa de l'Orient i de la vigoria de l'Occident».

Recordeu també —seguint Balmes— els beneficis del Catolicisme a la civilització europea, els elements essencials d'aquesta que hi foren aportats per l'Església: primer la llibertat, perquè «la religió ha civilitzat les nacions que l'han professada i la civilització és la veritable llibertat»⁽⁸⁾; segon, l'emancipació dels esclaus (Vegeu en «El Protestantisme», cap XV i seg.); tercer, el respecte de l'home quant a home (cap. XXIV i seg.); quart, l'enobliment de la dona; cinquè, la formació d'una consciència moral públi-

(2) «Història de Roma». — (3) «El Protestantismo, etc.» Vol. I. Cap. XIII. — (4) «La tradició catalana». — (5) «Nationalisme», citat per Valls i Taberner en «Estudis d'Història jurídica catalana». — (6) «La acción social popular y el amor universal». — (7) «El Protestantismo», etc. Vol. I, cap XIII. — (8) «Ibidem», I, XIII.

ca (cap. XXVIII i seq.) 6è, la suavitat dels costums (cap. XXXI) etc. etc... Vegeu també els mals que ha ocasionat el protestantisme: fanatisme en uns, indiferència en altres, absolutisme, tirania del poder civil sobre l'eclesiàstic, interrupció de la missió civilitzadora d'Europa que portava a cap l'Església catòlica, etc. etc. Llegiu, finalment, uns mots de Balmes que demostren la conveniència de la unitat religiosa tal com era abans del protestantisme: «Sense l'autoritat de l'Església res no queda segur en la fe.... desapareix completament la religió cristiana..... perquè ja no pot oferir-nos els seus títols celestials.... ja no té dret a exigir-nos acatament» (9)

A través dels màxims pensadors germànics —les idees dels quals són moltes vegades de filiació protestant— podem anar seguint l'evolució intel·lectual vers el panteisme, el determinisme i el materialisme i —en l'aspecte polític— vers l'absolutisme estatal més incontrolat. Tota la filosofia que arrenca de la posició crítica i racionalista de Kant, manifesta amb major o menor grau, aquestes tendències. L'idealisme crític exageració de la idea kantiana — de Fichte, Schelling, Krausse, etc.. és panteïsta i absolutista quan afirma que un dels modes de l'Absolut és l'Estat la voluntat del qual és el Dret. L'idealisme lògic de Hegel, pare del materialisme històric, té entre els seus deixebles més avençats, la famosa «esquerra» hegeliana un dels homes més funestos que mai hagin existit: Frederic Nietzsche. I a l'altra banda del kantisme, en el realisme crític ens trobem amb Schopenhauer, el gran traïdor a la causa occidental, propugnador de l'abstenció de tot acte volitiu, del «nirvana» búdic....

Quan Alemanya esdevé unitat sota l'hegemonia de Prússia, hom podia creure que entrada que fou en el concert dels grans Estats europeus, esdevindria defensora de la cultura occidental. Però el 1872 Bismark sosté la famosa lluita per la «Kultur» germànica en contra, de la nostra cultura.

* * *

A conseqüència del resultat advers de la guerra gran es formà a Alemanya una mentalitat catastròfica i orientalista. Els «meneurs» de la revolució social-demòcrata no eren estranys a aquesta ideologia; escrivia Rathenau, alguns mesos abans de la seva tràgica fi: «Es fa nit a Europa. Cada vegada més tot plegat ens obliga a mirar vers l'Est. Per a nosaltres, alemanys, això és una qüestió de vida o mort». I deia Hermann Hesse (10): «L'ideal del Karamazov, vell ideal asiàtic, esdevé, poc a poc, l'ideal europeu, tendeix a engolir, amb el seu ocultisme, l'esperit occidental... Es el que jo en dic la ruïna de l'Occident... és un retorn de l'Àsia a les fonts, a les «mares» de què parla el «Faust». El Dr. Paquet afirmava pel març de 1921: «Sota l'influx espiritual de l'Orient que es desperta i reanima a Europa, els sentiments de l'Índia primitiva, la seva saviesa mil·lenària, es forma una nova moral a l'Occident.» I deia Robert E. Curtius: «L'Alemanya jove mira cap a l'Est i gira l'espatlla a l'Occident, mira cap a Rússia, i més lluny encara, cap a l'Índia i la Xina.» Fixeu-vos en aquest fragment del bàltic Keyserling, exportador de l'opi moral de les doctrines orientals: «Els hindús han superat la noció estàtica de la veritat i l'han reemplaçada per una noció dinàmica que transfigura el seu sentit. No sofreixen la superstició de creure que les veritats metafísiques

(9) «Ibid», I. IV. — (10) Citat per Massis.

puèguin trobar una forma adequada en qualsevulla sistema lògic... Mai no han pres seriosament en un sentit metafísic un sistema intel·lectual; aquests sistemes no tenen més consistència ni són més sòlids que qualsevol aparença de Maya»⁽¹¹⁾. O sigui que els sistemes intel·lectuals són passatemps d'un geni, sense cap finalitat pràctica ni metafísica.

Renunciem a copiar més fragments per no allargar massa aquest comentari; de totes maneres ja queda ben clara la ideologia dels orientalistes alemanys de la postguerra. Serà Alemanya el centre de la nova cultura russa, profetitzada per Oswald Spengler? De moment amb el triomf de la revolució nazi, sembla conjurat aquest perill. Però no oblidéssiu pas el sentit oriental de la concepció racista de castes i de tota la mística banal del nazisme, que ens han exposat Stark⁽¹²⁾, Resenberg⁽¹³⁾ i àdhuc Hitler⁽¹⁴⁾, mística que podríem condensar en les paraules de Doll «Quan el moviment nacional-socialista popular haurà triomfat..... el símbol religiós dels alemanys tornarà a ésser..... el vell rellotge de sol símbol religiós dels nostres pares pagans». Cal no oblidar tampoc actes del govern alemany actual com les mesures sobre esterilització, la despietada persecució dels jueus, etc., que repugnen tot esperit occidental.

Hi haurà una lluita única a Europa entre la cultura asiàtico-germànica i la llatino-cristiana? Sigui com sigui hem de creure en la necessitat de tornar a l'absoluta submissió a l'ortodòxia, a la unitat espiritual i material per a salvar així la cultura Occidental en la Nova Edat Mitjana que s'apropa.

J. R. S.

(11) Citat per Massis.—(12) «National Socialisme i l'Església Catòlica»,—(13) «Mythus»,—(14) «Mein Kramps».

Sobre el Congrés Universitari Català

Sens pregar la inserció de la següent carta:

«Senyor President del Comitè executiu del III Congrés Universitari Català.

Molt Senyor nostre: Durant el passat curs acadèmic, i com a conseqüència d'un magnífic editorial que, degut a la ploma del doctor J. M. Bellido, aparegué a la revista «UNIVERSITAT CATALANA», els esforços dels universitaris catalans contribuïren a formar un ambient propici per a la celebració del III Congrés Universitari Català. Tot seguit quedà constituïda una Comissió, de la qual formaven part estudiants i un il·lustre catedràtic, encarregada de dur a terme com més aviat millor tal empresa. Aquesta Comissió, a requeriment de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, deixà d'actuar per creure, de comú acord, que aquesta tenia més probabilitats per tal de poder actuar en aquest sentit.

La F. N. E. C. encarregà l'organització del Congrés a un Comitè executiu integrat per rellevants i destacades figures en el món universitari. Segons referències, aquest Comitè acordà, en principi, convocar el Congrés pel mes de Novembre passat. El mesos han passat. No sols no s'ha convocat el Tercer Congrés Universitari Català, sinó que ja ningú no en parla. La intensa campanya de premsa que s'inicià el passat curs en pro de la celebració del dit Congrés s'ha extingit. El Comitè executiu no dóna fe de vida. Què ha passat? L'atmosfera universitària està cada dia més condensada. Cal parlar clar. Les qüestions universitàries han de ventilar-se a la llum del dia. Els universitaris catalans han de poder dir què és el que pensen i el què senten sobre els diferents problemes plantejats. I això s'ha de fer de seguida. Com més aviat millor. Es obra urgent la celebració del III Congrés Universitari Català.

Esperem del vostre prestigi, tan dignament conquerit en el món de la cultura, que sabreu dur a terme l'obra que propugnem.— Per la J. D. de la Secció Universitària de la Joventut Catalanista Republicana, us saluden atentament: Ferran Rubies, president acc.— Joan Durant, vice-secretari.

(Lletra oberta al Sr. President del Comitè Executiu del III Congrés Universitari Català.)

El X^e. Congrés de la F. U. I. a Paris

Coincidint amb les vacances de Nadal, tingué lloc a la Universitat de Paris, durant els dies 28, 29 i 30 de desembre, el X  Congrés de la *Federation Universitaire Internationale pour la Société des Nations*.

La celebració d'aquest Congrés té una major importància en aquests moments en què la Conferència del Desarmament, la Societat de Nacions i les relacions internacionals, sofreixen una crisi, la gravetat de la qual no pot ésser dissimulada per frases ni pel silenci. I en moments aix   s per a nosaltres molt satisfactori de remarcar la vitalitat de la nostra Federació, malgrat la posició de l'agrupació Alemanya.

A diferència dels Congressos anteriors, i tal com s'havia acordat al darrer Consell, es constituïren quatre comissions d'estudi: *problemes de política exterior, economia internacional, cooperació intel lectual, i qüestions socials i dret dels pobles*.

La primera d'aquestes Comissions, presidida pel Dr. Bielka (Austria), estudi  «El Pacte dels quatre i la reforma de la S. d. N.» i la «Pau en els Balkans».

Pot dir-se que el primer d'aquests temes fou l'aspecte més important del Congrés per quant donà lloc a què les diferents Delegacions fixessin llur posició.

El cap de la Delegació alemanya M. Kuegler feu una declaració sobre l'actitud de la joventut del seu país. Dig  que la S. d. N. era feble com ho demostrava el conflicte xino-japon s, que no s'ha pogut solucionar a Ginebra; creia que actualment les converses directes, entre països són preferibles per

a resoldre certes negociacions. La S. d. N. en la seva forma actual no pot fer una política internacional. La futura S. d. N. deur  fer impossible la formació d'aliances militars. Abans de treballar en la constitució d'aquesta nova S. d. N. i de precisar les reformes que han de permetre a la institució tenir una vitalitat i adoptar soluci ns útils, estima que la situació internacional deu ésser aclarida.

Cal remarcar també les intervencions dels senyors A. Kunosi (Txecoslovàquia) qui defensà eloqüentment la S. d. N. i de J. Dupuy (França).

Referent a la «Pau en els Balkans» lleg  un interessant raport el senyor R. Vorkapitch (Iugoesl via).

La segona comissió, *Economia Internacional*, sota la presidència del senyor J. Zourek (Txecoslovàquia) estudi  ampliament el problema de l'atur for s de la joventut intel lectual.

La comissió de *cooperació intel lectual*, tract  de la *missió dels estudiants i del canvi de llibres entre Biblioteques de diferents països*. La quarta comissió ajorn  la discussió del *problema de l'antisemitisme*.

El darrer dia del Congrés es dedic  a la part administrativa. En la sessió plenària pronunci  un discurs M. Jean Dupuy, President de la F. U. I.

Intervenció del nostre delegat C. E. Mascarenyes

A continuació el delegat txecoslovac Dr. Alexander Kunosi, Secretari General de l'Associació de Bratislava, remarca l'assistència de la representació catalana i es felicita de la nostra incorporació a les tasques de la F. U. I.

A continuació el President, M. Jean Dupuy, adreça una efusiva salutació

al Sr. Mascarenyes, a qui encarregà trametès a l'Associació Catalana, la simpatia de la F. U. I. i del Congrés.

El nostre delegat, Sr. Carles E. Mascarenyes, agrai les anteriors manifestacions dels Srs. Kunosi i Dupuy. Coincideix la nostra assistència a aquest Congrés —digué— amb una situació no gaire favorable, per cert, per a inspirar entusiasme. Els greus esdeveniments internacionals d'aquests darrers temps, podrien ésser desmoralitzadors i és precisament en aquests moments quan els estudiants de la Universitat de Barcelona hem reorganitzat l'associació Universitària Catalana pro S. d. N. i venim a aportar la nostra col·laboració a aquest Congrés, que coincideix precisament amb el Xè aniversari de la Federació.

I en el poc temps que portem actuant, com podreu veure pel nostre report, hem posat al servei de la causa que defensem tot el nostre entusiasme i tot el nostre esforç car sobradament sabeu que és en els moments difícils quan és més necessari esforçar-se en favor de l'ideal, amb més fe i major entusiasme.

I nosaltres posem avui, venint aquí amb aquesta fe i amb aquest entusiasme. Fe en l'obra de col·laboració internacional entre els pobles com a única garantia d'una pau estable i duradora, la única que pot permetre el desenvolupament de la nostra cultura europea i el ressorgiment de l'economia dels nostres pobles.

Els greus problemes plantejats avui a tot el món i d'una manera especial a Europa, no tenen evidentment llur solució en guerres que sols podrien intentar-se en un impuls suïcida. I avui venim aquí precisament les joventuts intel·lectuals a afermar la nostra fe en l'obra de la cooperació internacional,

i la nostra adhesió a l'organisme de Ginebra com a l'únic que pot realitzar els nostres ideals.

I aquesta afirmació té altre valor que el que tindria si no fos més que una simple afirmació sense altra conseqüència posterior, però precisament ens reunim aquí les joventuts universitàries amb algun altre significat de major transcendència. Venim a estudiar els problemes internacionals en els seus diversos aspectes i veure quines son llurs solucions i quines poden ésser llur conseqüències. Venim a analitzar problemes en els que moltes vegades tenim interessos oposats, creient que sorgirà la comprensió i tinguem la seguretat que el dia que la nostra generació governi els respectius pobles, la comprensió d'avui serà també la comprensió d'aleshores, el que farà que la pau sigui un fet, evitant així el corc de tota una civilització.

Jo esmentava, en començar la coincidència de la nostra assistència amb la situació internacional i amb el Xè aniversari de la F. U. I. i voldria esmentar altres coincidències.

Venim després d'haver estat reconegut a Catalunya per l'Estat espanyol, un règim d'autonomia, que si bé no és definitiu, per no respondre a les aspiracions de la Nació Catalana, és el primer pas de les nostres reivindicacions nacionals.

Coincideix també, amb el començament de la nova organització universitària, sota el règim d'autonomia concedit a la Universitat de Barcelona, que ha vingut precisament en complir-se el Centenari de la Renaixença Catalana, que fou iniciada amb l'Oda a la Pàtria, i que comptà amb tan il·lustres universitaris.

I ara solament em resta dirigir una afectuosa salutació als delegats dels diferents països i fer vots per l'èxit dels

treballs del Congrés i per un futur ple de realitats i d'èxits definitius de l'organisme de Ginebra.

—
El President de la F. U. I. que ocupava la presidència en aquesta sessió, contestà al Delegat català en nom de la Federació i del Congrés, agraïnt les anteriors manifestacions.

En la part administrativa, acaparà l'atenció una proposició alemanya-francesa i austriaca, en el sentit del canvi de nom de la *F. U. I. pour la S. d. N.* per «Federation Universitaire Internationale» i com a subtítol «Cercle d'estudis i d'acció per la Pau i per la S. d. N.». La defensa la delegació francesa, la preocupació de la qual era solament mantenir la col·laboració dels alemanys en el si de la Federació.

Es mostraren en contra de la proposició d'una manera ferma i decidida el Dr. Zourek, delegat de Txecoslovàquia i el Sr. Zapasiewicz, de la delegació polonesa. Defensaren evidentment amb aquest motiu la Societat de les Nacions, com a únic instrument per a la pau organitzada i com a únic que pot portar al món una era de pau, en un règim d'igualtat per a tots els Estats.

En algunes hores la situació semblà extremadament difícil ja que la solució en una forma o altra de l'esmentada proposició hauria pogut ocasionar la retirada d'algunes delegacions.

Finalment fou presentada una proposició incidental signada per les agrupacions catalana, iugoeslava, polonesa i txecoslovaca, en el sentit que no podia canviar-se el nom de la Federació sense reformar els estatuts i oposant-se per motius d'ordre tècnic. Referent a aquesta proposició es feren llargues negociacions arribant a la conclusió que es celebraria un Congrés extraordinari a Copenhague.

També s'acordà celebrar una reunió per tal d'estudiar els problemes europeus a Praga, amb motiu de celebrar-se aquest curs el desè aniversari de la fundació de la F. U. I. a la capital txeca.

—
Es celebraren recepcions a l'Ajuntament de París i al Ministeri d'Afers Extrangers, on M. Paul Boncour manifestà en un parlament que la política de França era la política de la S. d. N. i que tothom podia tenir la seguretat que França, ara i en tot moment, solament sentia anhels de pau i cooperació entre tots els pobles.

Tingué lloc a l'Hotel Lutetia un banquet ofert per la F. U. I., i que fou presidit per M. de Monzie, Ministre d'Educació Nacional, i al qual assistiren destacades personalitats de la capital francesa.

Fou lamentada per una part, la posició de franca hostilitat de la Agrupació Alemanya, envers la S. d. N. i el sistema democràtic d'aquest organisme. Per altre part lamentem també la manca de delegats oficials d'Itàlia —solament hi havia un «Observateur»— i d'Anglaterra, malgrat haver anunciat llur assistència, car ens hauria interessat extraordinàriament conèixer el parer de les joventuts universitàries d'aquestes dues potències, que tant important paper juguen en l'actual política europea.

UNIVERSITAT CATALANA:

Si teniu els ideals de pau universal, envieu la vostra adhesió a l'Associació Universitària Catalana pro S. d. N., carrer Claris 24 ent., o a la nostra Redacció a la Universitat de Barcelona.

VERSOS

SOMNI

—Ets un estel, avui; portes, aimia,
llum a la cara, als ulls, a l'esperit!
—He somniat la plenitud d'un dia,
la serenor augusta d'una nit,
—I la guspira del pressentiment
t'ha il·luminada tota gaiament.

LES RECORDANCES

(Trad. d'un fragment d'aquesta oda de G. Leopardi)

Abandonat, ocult, els anys em llisquen
sens vida i sense amor; i, pel contacte
d'un poble de malvats, eixorc em torno.
Virtuts i pietat mon seny rebutja,
menyspreador devinc de tots els homes,
en fujo esquerpament; i, en tant, s'escala
el temps de joventut, més bell encara
que glòries i llores, més que la pura
claror del dia i del crepuscle! El perdo
sense un gemec, dins la feresa inútil
d'un inhumà sojorn, flor isolada
d'aquesta vida meva, àrida, obscura.
S'afua el vent, arrenca el so de l'hora
al campanar altívol del vilatge
i em sotja amb vells records; les nits afroses
de la infantesa meva, turmentades
per infernals terrors, fins que aclaria
la llum del dematí l'estança buida.
Ni hi ha un objecte ací que no arquimesi
alguna imatge bella, remembrança
dolça per si; mes, amb dolô agullona
mon pobre pensament, desig inútil
del temps passat, de repetir: vaig ésser...

F. Alfonso i Orfila

Les nostres enquestes

Estudis pràctics

L'article del nostre bon amic J. Vives Giner, publicat en el darrer número d'UNIVERSITAT CATALANA i acollit amb aprovació unànime, malgrat les quatre veritats que deia—i això demostra que, contra el que es pugui dir, ens anem «superant»—representa per a tots el toc d'atenció, en vistes a desentendre'ns d'una vegada per sempre del formalisme eixorc de l'època que agonitza.

El problema, latent de molt temps, resta plantejat des d'ara. I com que no en tenim prou de plantejar problemes, ni de fer de precursors —tasca molt honrosa, però massa còmoda—, veurem de resoldre'l «per a nosaltres».

No volem divagar en qüestions que els entesos tractaran amb claretat. Ells tenen la paraula.

El Doctore Josep Xirau ha accedit amablement a donar-nos la seva opinió autoritzada, contestant les nostres preguntes d'aquesta manera:

—Quins són els motius principals que us fan creure en la necessitat de la implantació d'un curs de «pràctiques del Dret»?

No es tracta pas exactament d'un curs de pràctiques, sinó de què l'estudiant de Dret, una vegada obtinguda la cultura i la formació jurídiques indispensables—que és el que pot i deu demanar a la Universitat—adquireixi una aptitud tècnica o d'aplicació que li permeti d'exercir una professió jurídica amb suficient eficàcia. No es pensa en res d'extraordinari sinó a establir entre nosaltres el que hi ha a tot el món. Motius? Molts. Vegeu-ne alguns dels més fonamentals: avui l'estudiant no obté a la Universitat ni una rigurosa i estable formació científica, ni tampoc una bona preparació pràctica; la Facultat de Dret, preocupada per la deficiència de preparació dels seus llicenciats, no es consagra exclusivament a ensenyar el Dret d'una manera científica (ço que no exclou pas la pràctica, naturalment; però una pràctica només que universitària) i no assoleix el to que hauria de tenir; l'estudiant ha de resoldre per ell mateix la difícil qüestió del seu aprenentatge professional

anant de porta en porta, a buscar un despatx on se l'admeti.... moltes vegades a no fer res o, tot el més, a llegir trasllats vells...; i d'altres i d'altres....

—Com i quan entencu que caldria implantar-lo?

Crec que s'hauria d'implantar com més aviat millor. Caldria que bona part dels estudiants que hi ha ara a la Facultat pogués ja gaudir dels beneficis d'una bona preparació pràctica. A la nova Universitat la durada dels estudis de Dret s'ha escursat d'un any, ço que permetrà d'establir aquest de pràctica sense augmentar la durada total dels estudis.

La preparació professional hauria de comprendre la de la carrera d'advocat i de totes les altres carreres del Dret: jutges, notaris, registradors, cossos administratius, etc. La d'aquests darrers s'hauria de fer per mitjà d'escoles professionals; la dels advocats, amb una permanència dels practicants en un despatx, en una oficina judicial i probablement en una entitat bancària o industrial successivament. Crec que amb una bona organització els resultats serien ràpidament sorprenents.

—Com creieu que les Corporacions (Col·legis d'advocats, de notaris, etc.) i els advocats col·laborarien a aquesta obra?

L'organització de la pràctica professional exigeix sens dubte la col·laboració eficient de les corporacions respectives: col·legis d'advocats, de notaris; etc. Jo estic segur que aquestes agrupacions es farien ben ràpidament càrrec de l'eficàcia de la nova organització i donarien un generós i eficaç ajut. La corporació, junt amb la Facultat, hauria d'inspeccionar l'aprenentatge, i, en acabar-se, hauria de comprovar, mitjançant els exercicis pràctics corresponents, el grau d'aptitud de l'aspirant a professional. Pel que fa a les carreres jurídiques a les quals s'entra avui per oposició, serien les respectives Escoles les que habilitarien definitivament per a la professió. Em sembla urgent de deslliurar les nostres joventuts universitàries de la servitud del vell i desacreditat sistema d'oposicions memoristes —que no solen demostrar res— i del seu seguici de qüestionaris absurds i acadèmies explotadores.

—.....?

Sobre totes aquestes coses caldria emprendre des d'ara mateix una activa propaganda. Penso començar-la sense perdre ni un moment.

* * *

I nosaltres pensem ajudar-vos amb totes les nostres forces, Dr. Xirau.

Insistirem!

DELFÍ ESCOLÀ

Associació Universitària

Catalana pro S. d. N.

(Federation Universitaire Internationale
pour la S. des N.)

Secretariat:

**Carrer Claris, número 24, entressol
Barcelona**

ESTUDIANTS DE DRET

PROFESSIONALS DEL DRET

ADQUIRIU L'EDICIÓ DEL

RECOGNOVERUNT PROCERES

SUARA APAREGUDA

ES EL «VOLUM I» DE LA BIBLIOTECA

“UNIVERSITAT CATALANA”

Nòtules

A Universidade galega rexida por Cadarso

Hem rebut, signat per Francesc F. del Riego, un article, que publiquem a continuació. El company Del Riego, estudiant de Dret de la Universitat gallega, xicot jove i cult, és un brillant escriptor, com podran apreciar els nostres lectors, i se'l considera com una de les esperances de la Galiza de demà. A recordar la gran ovació que obtingué en l'acte d'inauguració d'aquest curs amb el seu vibrant discurs demanant la galleguització de la Universitat i per la federació general independent d'estudiants gallecs de tots els graus. El seu parlament acabà amb els crits unànims de la massa escolar, de Visca Galiza lliure! i Visca la Universitat gallega. L'amic Del Riego, col·laborarà regularment en la nostra Revista i per tal de començar la seva col·laboració ens ha tramès aquest treball, que publiquem en la seva llengua original, sense perjudici de publicar en català els articles que segueixin. Benvingut sia entre nosaltres!

Morréu Alexandro Rodríguez Cadarso e a sua morte siñificóu notable baixa pra o rexurxir galeguitzador da nosa Universidade. Baixo a sua rexencia tiñase sentido un iniciarse na idea e na forza da cultura galega, que deica entonces vivira fora dos ambitos da mais Outa Escola de Galicia.

Tiña Cadarso varios entusiasmos que centraban a sua vida e recortaban perfectamente a sua personalidade. Ystes entusiasmos confluían na sua calidade de universitario e dotábano dun caraiter xenuíno que non puido en modo algún somellar episodio: era virtude. Con todo canto Cadarso labounóu pra erguer o nivel centífico da Universidade; por traer consignacións i estormental pra o Centro; por malloar e construír locaes en que realizar axeitadamente os labores docentes e culturais; o intresante nilo era pra nós, o seu acendrado fervor de galeguidade que as vegadas se erguía por enriba das suas propias empresas.

Yse fervor cobróu fluencia froitífera cando planeón con cálida atención, a Residencia de Estudiantes, e cando pol-a sua iniciativa se creón un presupuesto degastos pra o «Instituto de Estudios Regionales y Portugueses» que tén, aítualmente, vida dentro da Universidade. Nil esplicanse cursiños de Xeografía, de Historia, de Literatura e de Lingua Galegas a cárrego dos máis destacados valores do movimento renacentista da nosa Patria: Otero Pedrayo, Vicente Risco, Filgueira Valverde... Nil dícense leixións pol-os inteleituás máis novos e caraiterizados de Portugal, co fin de mantér un acercamento literario entre os dous países. Dirixidas por íl, lévanse a cabo obras de excavación dos nosos castros i Estacions prehistoricas, i estase construíndo un Museo pra garda dos materiás hachados.

Pro particularmente, a tónica do Reitor morto, reflexonse no seu gran senso conciliador, de sumo respeto, sempre, pras ideas dos universotarios

galeguistas; de eisaltación dos valores raciás, que teimán encaular, na mesura das suas posibilidades, pol-os auténticos caules da auténtica Universidade.

Houbo e hai nela, duas correntes sempre alcontradas: A dunha parte do profesorado xoven, co mellor e mais valioso do alumnado; e a outra que comporta nas suas augas a maoria dos cadeirádegos cuia esencialidade consiste nun traxinoso autoritarismo que esgrime—xunto con unha pedagogía mecanizada—as suas maras de incompreensión unitaria.

Cadarso puido sopesar, casi sempre, istas duas correntes, e deixou marxe moitas veces pra que dibuxásemos as nosas aspiracións: En conferencias ditas en galega, por destacados nacionalistas no Paraninfo universitario; no discurso de apertura do presente curso lido pol-o autor distas liñas, fixando a nosa posición; na cesión dos locais da Universidade prás sesións elaboradoras do Estatuto de Galicia, aprobado en Asamblea de Concellos... Motivos que orixinaron revóo o acres censuras por parte do profesorado castelanizante, oposto en todo intre a calqueira manifestación que fose un sintoma de galeguismo ou marcasse un espoñente da cultura nacional.

* * *

Eu sentín moito, moitísimo, a desaparición deste home bo, cuxo espírito estaba tramado de cousas universitarias e rasgos de galeguidade. E máis, porque coa desaparición, aparece acentuada, a enemiga, ao noso idearium, que denantes vivía contida.

Elexido pol-os cadeirádegos, con tres papeletas en branco de profesores galeguistas. Sin a concurrencia dos representantes escolares das distintas Facultades; foi desinado Reitor un profesor castelán: Ricardo Montegui.

Cortáronse as amarras a puñéronse a flote as arratoadas naos farandulescamente tetricas, cando o trunfo cultural do galeguismo. Non se nos deixará xa, oficiosa nin oficialmente, eispor as nosas doitriñas de galeguización universitaria, dentro da Universidade. Pero nós, que coñecemos a esencia do espírito de Galiza e temos que facelo frolecer dentro da súa Universidade precisados a olantear o problema nos seus verdadeiros termos, escomenzamos agora a dibuxar o seu duro contorno.

A desaparición de Alexandro Rodríguez Cadarso, impónnolo así.

Comentari

La durada de les classes

Hem de procurar que la reforma universitària enclouguen un munt de coses que mereixen canviar-se. La modernitat, en el millor sentit de la paraula, ha d'arribar a tots els aspectes de la vida escolar. En els nostres treballs hem de cercar el màxim aprofitament possible. Per tant, hem de desitjar que els antiquats sistemes pedagògics siguin promptament substituïts per altres sistemes més adients.

Ens trobem que les classes tenen una durada oficial d'una hora, i sabem que als tres quarts l'atenció ja està fatigada i és molt difícil de seguir atentament les explicacions dels professors. El darrer quart és temps perdut.

Valdria més que s'acordés reduir el temps de classe, i es donés la durada màxima de tres quarts d'hora, com a regla general. Aquest prec no és impulsat pel desig de treballar menys, sinó pel d'aprofitar més.

En la pràctica són molts els professors que han escurçat, per pròpia iniciativa la durada de llurs explicacions. Altres, per contra, les allarguen a més de mitja hora de l'oficialment assenyalada i algú ha pres el costum de passar llista—encara!—durant aquesta mitja hora antireglamentària. Tal desordre és depriment.

Es d'esperar que el Patronat Universitari, disposat sempre a recollir les legítimes aspiracions dels estudiants, estudiarà la qüestió i la resoldrà tal com s'havia parlat abans de començar aquest curs.

ROSSEND OLIVERÓ

Pàgina d'Art

L'Exposició Homenatge a Mir

per Francesc Coll

Ha passat la darrera Exposició deixant en els nostres ànims un to de grandesa. La figura rellevant de Mir ha bastat per ella sola per a impregnar l'acte d'una importància que de temps no vèiem. Ensems l'oportuna aportació d'un bell conjunt d'obres pertanyents a col·leccions particulars, ajuda la fixació d'aquest caire de «gran pintura» amb què la gent qualifica la producció excel·lent de Mir.

Mir, no deixant mai de tenir una personalitat fèrria, sent com tot veritable pintor, moments distints en la seva carrera artística; moments que són tan altes vibracions anímiques que esperonen la vida del pintor i li eixamplen el camp d'acció. Mir ha caminat i ha caminat molt, però sempre amb un ideal que l'ha portat segur al terme, aguantant-se ferm i sense vacil·lar en la seva marxa ascendent.

La darrera exposició a la Sala Parés, ens ha fet veure palesament aquests distints matisos. Recorrent les Sales, els ulls ens saltaven d'un a altre cantó i ràpidament admiraven una magnífica varietat.

Se'ns presentava primer com un gegant del color; en un món fantàstic. Dins les coves de Mallorca, embolicat per l'èstrambotisme dels accidents i enlluernat per la màgia de les llums lliurava a dojo la imaginació sense fre, copsant les més capricioses gammes, semblant pres de fol·lia colorística. El seu temperament bullia i en desfogar-se ens donava aquell conjunt tant fort i d'un colorit tant bell.

Moment d'impressionisme reeixit. En ell els dos elements imprescindibles de tota obra pictòrica, color i forma, estant lligats entre si de manera especialíssima. Mir dona al color un lloc principalíssim com mai no havia tin-

gut. Era nn problema de difícil solució però ell portava en si la solució innata, provenint de la retina, amb visió tan fàcil i bella del color, com no hem vist mai, i triomfa valentment.

Altres vegades, vèiem en Mir, menys impetuós però més equilibrat, estudiós i fort. Un Mir que cultiva la forma, la sobrepuja i li dona una elasticitat que abans quedava indecisa; que interpreta la llum amb qualitat de mestre. No té aquell caire de «titànic» que culmina en «Muntanyes blanques», poema wagnerià. El seu temperament s'ha reestablert hi ha calmat aquella impetuositat formidable, esdevenint seré i tranquil, respirant totes les seves obres transparència i ambient admirables. Es un enamorat del camp i pinta totes les seves bel·leses sentint-les, amb esperit equilibrat i conscient.

I continuant encara el nostre examen, podem esbrinar un altre moment menys feliç i lograt que els altres. Un esperit indecís distant d'aquella espontaneïtat que el caracteritza.

I acabant l'obra recent torna a portar-nos davant un Mir jove, pletòric de facultats al que l'esperit arrossega a estudiar sempre i a superar-se.

Ha trobat en el paisatge pirenenc un tema que ha respost al seu temperament ample i alt. Ha tornat a enamorar-se de la llum, però ja despert d'aquella «màgia fantàstica» de la llum clara i brillant dels matins pirenencs, com també de la capvespral que ressuscita i polsa les poques cordes del fet passat, romanticisme, que jeu sempre en tot esperit, davant les bel·leses de la naturalesa.

Noves

Curs sobre la S. d. N.

Organitzat per l'A. U. C. pro S. d. N. tindrà lloc a la Universitat un curs sobre la S. d. N., en el qual s'estudiaran per destacades personalitats nacionals i estrangeres, tots els aspectes de l'organisme ginebrí i la seva obra. El curs serà el següent:

Prof. Dr. P. Bosch Gimpera=Grècia.

Prof. Dr. Joaquim Balcells=Roma.

Prof. Dr. Ll. Nicolau d'Olwer=L'edat mitjana.

Prof. Dr. Joaquim Xirau=El primer imperi espanyol.

Dr. David Garcia=Els Filósofs.

Sr. Joan Estelrich=La Renaixença.
J. Lluís Vives.

Prof. Dr. J. Quero=Els precedents americans.

Prof. Dr. J. M. Trias de Bes=Wilson.

Comitè de Barcelona d'Amics de la F. U. I.

El Comitè de Barcelona d'Amics de la F. U. I. —igualment que els Comitès existents en altres nacions—

està format per aquelles persones que contribueixen a les finances de l'entitat amb donatius o altres cotitzacions.

Avui per avui, formen el nostre Comitè els següents senyors:

Josep Puig i Cadafalch, President de l'Institut d'Estudis Catalans.

Prof. Josep M.ª Tallada, Diputat.

Josep Garí Gimeno.

Rafael Morató.

Lluís Guarro.

Josep M.ª Roviralta.

Prof. Miquel Vidal i Guardiola, Diputat.

En nombres successius donarem compte dels nous membres d'aquest Comitè.

Cursos de Vacances a Alemanya 1934.

Acaba de sortir el programa dels cursos de vacances per a estrangers, organitzats per les Universitats més importants d'Alemanya. Hi haurà cursos de llengua i de cultura alemanya i també cursets especials per a metges i enginyers.

Per a informes dirigir-se al Centre d'Estudis Alemanys i d'Intercanvi, Aribau, 18.

Acadèmia DALMASES

Conferències de totes les assignatures corresponents a les
Carreres d'Enginyer, d'Arquitecte i Pèrits Aparelladors

FACULTATS DE CIENCIES

Professorat constituït per Arquitectes,

Enginyers i Doctors en Ciències

DIRECTOR:

Josep M.ª de Dalmases i de Plandolít

Passeig de Gràcia, 19. - BARCELONA. - Telèfon, 20970

*Federació Catalana
d'Estudiants Catòlics*

S'han posat a la venda —i s'estan exhaurint ràpidament les entrades per a la funció teatral que es celebrarà el dia 4 de febrer, a la Sala Studium, i els tiquets per a l'Esmorzar de Germanor que tindrà lloc el dia 8 a l'Hotel Orient. Ambdós actes formen part del programa de la Festa de Sant Tomàs, que, tradicionalment, organitza, cada any, la Federació.

*Associació d'Alumnes de la
Facultat de Dret.*

S'ha començat a discutir el Reglament d'Assemblea d'aquesta Associació.

Correu de Tàrraga

S'ha obert concurs per a proveir una plaça de professor auxiliar per a l'Assignatura d'Aritmètica, Geometria i elements de Construcció, per a l'Escola d'Arts i Oficis.

Aquesta Escola està rebent molts donatius de ferros per a modelatge, ceràmica i escultura, com a models per a les classes corresponents.

El dia 5 de març començaran a donar-se les classes d'Agricultura, en les seves aplicacions teòriques d'agricultura general i especialitzada.

— Ahir donà una conferència sobre «El català a l'escola» el Sr. Casià Costal, professor de la Normal de la Generalitat. Encara que pública, era dedicada als mestres.

Imp. F. Camps Calmet, Tel. 54-Tàrraga

Adrecen-vos a

F. MONSÓ

Compreu els

**Apunts de
Dret Civil
Català**

Vídua Lluís Soler Pujol

Plaça Francesc Macià, 8.-Tel. 10445

Col·leccions d'Història Natural.
Osteologia. Biologia. Tecnologia.

ELS PROVEIDORS D'UNIVERSITATS, INSTITUTS,
ACADEMIES, ESCOLES D'ART I
COL·LEGIS PARTICULARS

Consulteu el nostre catàleg il·lustrat amb nombrosos
gravats, que serà lliurat gratuïtament a
tots els Centres d'instrucció que ho sol·licitin.

● Vendes al comptat i a terminis

Llibreria Cervantes de **RAMON MALLAFRE CONILL**

Compra Venda de tota mena de llibres
antics i moderns.

Especialitat en llibres de text — Literatura
Art—Ciència—Dret—Medicina—etc.

Tallers, 82 (al costat P. Universitat)
Telèfon, 22230. - BARCELONA

ACADÈMIA BAIXAS

Dibuix i Pintura

Preparació per les assignatures de dibuix, Arquitectura, Enginyers, Aparelladors, Peritatges, etc., etc.
Pi, 1, primer, 1.ª - Barcelona

“CLARISME”

SETMANARI DE JOVENTUT I DE COMBAT

APARTAT, 5081. - BARCELONA. - PREU: 20 CTS.

JOVES. Avui podeu parlar clar des de
CLARISME.- Trameteu-hi els vostres
neguits i les vostres idees!

PARES. Us convé saber què pensen i
què senten els vostres fills. - Llegiu
cada setmana CLARISME.

CLARISME publica la millor col·lecció
de dibuixos japonesos que existeix a
Catalunya. No us els deixeu escapar.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Trimestre,
2'50; Semestre, 4'50; Any, 9 ptes.

JOSEP PORTER

LLIBRETER

MONT-SIÓ, 3 BIS, PRAL. 2.^A · TELÈFON, 16792

BARCELONA

APARTAT DE CORREUS, 574. Adreça telegràfica, «PORTELIBER»

Incunables, Manuscrits, especialment en llengües romàniques
i amb miniatures, Obres esgotades. Impressions
modernes de luxe o limitades. Relligadures
artístiques o històriques. Gravats.
Dibuixos. Aquarel·les.
Autògrafs.

Informacions bibliogràfiques Formació i organització
de biblioteques Recerques d'obres esgotades o rares.
 Servei de liquidació de biblioteques Publicació
de Catàlegs per matèries de les obres que tenim en venda
 Van publicats catàlegs i llistes de Bibliografia, Biblio-
filia, Incunables, Arqueologia, Belles Arts, Medicina, Dret,
Religió. Amèrica, Catalunya, Espanya, Madrid, Barcelona,
València, Viatges, Música, Publicacions periòdiques etc., etc.
Tots els catàlegs s'envien gratis a qui els demani :: ::

Es compren biblioteques i llibres de totes menes, gravats,
autògrafs, dibuixos, aquarel·les i papers vells que tinguin
algún interès artístic, històric o literari.